Editoriaal

De Minerva-community zet door in onzekere tijden

Beste lezers van Minerva

Juni 1998: de geboorte van Minerva (1). De naam werd niet lukraak gekozen. Als godin van zowel de kunst als de wetenschap stond Minerva symbool voor de verbondenheid tussen geneeskunde en wetenschap, oftewel Evidence-Based Medicine (EBM) (2). Het ICHO (Interuniversitair Centrum voor Huisartsenopleiding) nam het initiatief om voor de huisartsen in opleiding (HAIO's) een uniek tijdschrift te ontwikkelen. Een enthousiaste groep huisartsen engageerde zich om relevante wetenschappelijke studies voor de eerstelijnspraktijk, zorgvuldig te selecteren, kritisch te duiden en te besluiten met een aanbeveling voor de praktijk (1). Jarenlang verscheen Minerva maandelijks als katern in *Huisarts Nu*, het tijdschrift van Domus Medica. Hoe langer hoe meer wekten onze duidingen ook de interesse van apothekers en artsen van de tweede en derde lijn. Daarom besloten we al snel om ook een apotheker in onze redactie op te nemen.

Sindsdien is Minerva alleen maar blijven groeien. Een volgende belangrijke stap was de uitbreiding naar een tweetalige redactie in september 2002. Dat zorgde ervoor dat we niet alleen Nederlandstalige maar ook Franstalige artsen en apothekers bereikten in Brussel, Wallonië, en zelfs daarbuiten, onder meer in Frankrijk, Canada en Zwitserland. Naast onze duidingen kreeg ook onze woordenlijst met methodologische termen meer en meer waardering. Tot op vandaag blijft deze **woordenlijst** een handig hulpmiddel voor de kritische huisarts die zich een weg baant door de wetenschappelijke literatuur. Jammer genoeg beleefden we in 2004 ook een eerste crisismoment. De financiering door het ICHO werd stopgezet, maar gelukkig namen eerst het InterMutualistisch Agentschap en daarna het RIZIV de subsidiëring van Minerva verder op zich (3).

We spoelen door naar 2016 toen Minerva zich aansloot bij het EBP-netwerk, later omgedoopt tot Evikey. Binnen dit samenwerkingsverband met WOREL, EBPracticeNet, CEBAM, CDLH en KCE, verruimden we ons duiderswerk naar de volledige eerstelijnsgezondheidszorg. Zo werd de redactie uitgebreid met een logopediste, een ergotherapeute, een verpleegkundige en een psychologe. Ook bij de selectie van artikels verbreedden we onze focus naar alle onderwerpen die relevant zijn voor zorgberoepen binnen de eerste lijn. En hierbij aansluitend werd onze vertrouwde pool van duiders verder uitgebreid met paramedici, die ook steeds sterker vertegenwoordigd waren op onze jaarlijkse schrijversdagen in september.

Juni 2025: Het RIZIV en de FOD Volksgezondheid beslissen om alle EBP-activiteiten te integreren binnen het KCE. In samenwerking met de netwerkpartners van Evikey wordt een transitieplan uitgewerkt. Uiteindelijk wordt onze corebusiness - het selecteren en duiden van artikels - in een openbare aanbesteding gegoten waarop we vervolgens zelf moesten kandideren. Jammer genoeg werd onze offerte niet weerhouden. Door het mislopen van deze opdracht verliezen we onze belangrijkste inkomstenbron, met name de subsidiëring door de federale overheid.

Betekent dit de dood van Minerva?

Even alles op een rijtje: bijna 30 jaar ervaring met meer dan 100 duidingen per jaar en een uitgebreide woordenlijst van methodologische termen; een geëngageerd team van redactieleden en logistieke medewerkers; een brede pool van ruim 300 duiders; en, last but not least, meer dan 6 000 abonnees in Vlaanderen en Wallonië. Je mag gerust beginnen spreken van een *Minerva-community*. En dan dringt zich de logische vraag op: kan je dit unieke project met een duidelijke en volgehouden missie (1) zomaar laten verdampen in een wereld waar evidence steeds minder evident wordt?

Dankzij het enthousiasme en de inzet van al onze medewerkers zijn we erin geslaagd een overlevingsplan voor één jaar uit te werken, waarbij we blijven vasthouden aan onze belangrijkste missie: gezondheidswerkers in België op een laagdrempelige en kritische manier informeren over recent internationaal onderzoek dat een impact heeft op de dagelijkse praktijkvoering en de bestaande richtlijnen aanvult. We blijven daartoe de meest relevante artikels voor de eerstelijnsgezondheidszorg selecteren, onze multidisciplinaire equipe van duiders en redactieleden blijft maandelijks vijf nieuwe kritische duidingen publiceren en we onderhouden verder onze woordenlijst. De website en de nieuwsbrieven blijven daarbij onze belangrijkste communicatiekanalen, maar ook onze LinkedIn-pagina blazen we nieuw leven in. Ondertussen zoeken we verder naar duurzame bestaansmiddelen.

Hartelijk dank voor jullie blijvende vertrouwen in Minerva. Samen kijken we hoopvol naar de toekomst.

Tom Poelman, hoofdredacteur

namens het hele team van Minerva.

Referenties

1. Editoriaal: De geboorte van Minerva. Minerva 1998;27(1):176-7.
2. Sackett DL, Rosenberg WM, Gray JA, et al. Evidence based medicine: what it is and what it isn't. BMJ 1996;312:71-2. DOI: 10.1136/bmj.312.7023.71
3. De Meyere M. Editoriaal: Vijf jaar Minerva. Minerva 2004;3(1):1.